

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egy óra 35 kr. (70 fillér.)
Három óra 1 frt (2 kor.)

Vidékre postán:

Egy hónapra 65 kr. (1 kor. 30 fill.)
Három óra 2 frt. (4 kor.)
Hat óra 4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Kossuth-utca 4. szám.

Szerkesztésért felelős:
GÖNDÖR FERENC.

Nagy tüzvész egy gazdaságban. — Elpusztította a gyermekét.

Mit akar Bécs?

Nagyvárad február 21.

Nagy hullámokat kezd verni az a hír, hogy a magyar képviselőház a magyar autonóm vámtarifa bizottsági tárgyalását legközelebb megkezdi. Osztrák részről a leghevesebb támadást intézik a magyar kormány ellen s a viszonyosság megsértésének jelszavát röpitik világgá.

Ma már az a riasztó hír érkezett Bécsből Budapestre, hogy az osztrák kormány jegyzéket intézett e tárgyban a magyar kormányhoz. Sőt a legutóbbi huszonegy órában távirati kérdést is.

A helyzet súlypontja, szerintünk ott van: tett-e a magyar kormány kötelező ígéretet az osztrák kormányoknak, hogy a kiegyezési kérdést végleges rendezéséig nem tárgyalhatja a parlamenttel a magyar autonóm vámtarifát?

Az osztrák lapok azt hangsúlyoztatják, hogy igen, ellenben a magyar kormánykörökben épp oly határozottsággal cáfolják ezt az állítást. Konstatáljuk, hogy osztrák részről határozott, kötelező ígéretet nem említenek, csak kertelnek a körül, hogy a magyar autonóm vámtarifa is a kiegyezési kérdések komplexumába tartozik s olyan kívánsága Magyarországnak, melyet csak rekompenzáció fejében lehet tárgyalni. Természetes, hogy ez a felfogás hazug is, helytelen is.

A magyar autonóm vámtarifához Magyarországnak feltétlen joga van; az önálló vámtérület jogi alapján állunk s habár a külkereskedelmi szerződések előfeltétele az osztrák és a magyar tarifa azonossága, ebből nem következik, hogy a tarifa elnevezése csak osztrák-magyar lehet.

Épp ezért a legnagyobb fokú elbizakodottság és kapzsiság kell hozzá, ha az osztrák kormány ennél a pontnál a rekompenzációprést akarja alkalmazni.

Tény az, hogy az osztrák kormány gyalázatos huzavonát az a kiegyezési tárgyalások körül.

Az osztrák kormány kvalifikálhatatlan eljárásával szemben

a magyar kormánynak kötelessége volna most már az országot egész nyíltan tájékoztatni.

Úgy látszik, Ausztria valami kényszerhelyzetre számít s azt hiszi, hogy borsot törhet a magyar kormány orra alá. Ha ily kényszerhelyzet nincs, — és nem tudjuk elképzelni, hogy lehet — akkor a magyar kormány csakis erélyes és nyílt fellépéssel vehet véget az osztrákok perfid taktikájának és sorakoztathatja az ország igaza mellé a magyar közvéleményt.

A képviselőház ülése.

Apponyi a tanítókért

— Saját tudósítónk telefon jelentése. —

Budapest, február 21.

Az ülést Hock Jánosnak napirend előtti való felszólalása előzte meg. Bredeceanu tegnapi beszédéről megjegyezte, hogy annak európai háttere van. A nemzetiségi képviselők külföldi embereket vittek a németbogsáni választásra, hogy alkotmányos életünk gyakorlását nemzetközi ellenőrzés alá helyezték, Bredeceanu beszéde Hock szerint folytatása volt ennek a kampánynak. Most már a románok valószínűleg igaztáért, pedig az egész kraszovszériai választás a tervszerű igazgatások egész színtétele. Nem igaz, hogy a szegény román paraszt gyűlölettel viseltetik a magyar államesszme iránt. Csak a nemzetiségi ügyvédek, akik már saját népüket kifosztották s most más terep után vágyódnak, azok lármaznak. A nép nem tudja az igazságot a hazugságoktól megkülönböztetni. Bredeceanu azt állítja, hogy a németbogsáni választásra 1000 csendőrt rendeltek ki, holott mindössze 300 csendőrt küldtek a faluba s az utolsó napokban kellett a nemzetiségi igazgatások miatt számukat 660-re fölemelni. És ez nagyon helyes intézkedés is volt abban a körületben, melyben a nemzetiségek szinte felgyújtották a kedélyeket. Börtönviselt embereket hoztak idegenből kereskedni s ezek zöld lombbal, az ifjú Románia jelvényével jártak házról-házra igazatni és bolondítani. Aópák keresztrel a kezükben keresték fel a népket s titkon megesküdtették őket, hogy csak a „szent ügy” harcossaira szavaznak, egyben

feloldták őket az esetleges hamis eskü következtésai alól.

Buzáth Ferenc: Ezeknek kell kongrua?

Hock János: Ilyen viszonyok természetessé teszik a kívánságot, hogy a nemzetiségi törvényt, mely már elavult, új és változott viszonyoknak megfelelő törvénnyel kell felcserélni. (Zajos taps és helyeslés.)

Gróf Apponyi Albert: Az állami elemi népiskolai tanítók fizetésének rendezéséről és az állami népiskolák helyi felügyeletéről, valamint a nem állami elemi iskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól szóló törvényjavaslatokat nyújtja be. A javaslatokat már február elején akarta benyújtani, és a késedelem azért történt, mert a statisztikai hivatal, mely e javaslatok nagy értékű statisztikai adatokat szerzett, fontos munkájával csak most végzett. Kéri a javaslatnak a közoktatásügyi bizottsághoz való áttételét. (Lelkes éljenzés.)

Az elnökök: A bizottság elnöke, Sággy Gyula szabadságon van s ezért javasolja, hogy a sürgős javaslat tárgyalására a Ház hívja össze a közoktatásügyi bizottságot holnap délután 5 órára. (Helyeslés.)

Ezután a munkásbiztosítási javaslatot tárgyalták, melyet a Ház részleteiben is elfogadott.

Elpusztította a gyermekét.

A kályha tetején égette össze.

— Saját-tudósítónktól. —

Nagyvárad, február 21.

Rémregénybe illő módon pusztította el tegnap Debrecenben egy vadállatias lelű asszony, alig egy óras csecsemőjét. A szegénytől való félelmében házasságán kívül született csecsemőjét a szülés után egy égő kályhára tette és úgy nézte végig, amint a kis ártatlanság borzalmas kínok közt kisenved. Olyan módja volt ez a gyilkosságnak, amely a bűnezetek krónikájában páratlanul áll.

Az esetről részletes tudósításunk itt következik:

A Vén-kert elején levő Stern-féle kefégyár munkásai tegnap reggel különös szagot éreztek a gyár nagy munkatérében. Kutatni kezdtek, amikor észrevették, hogy a kályha tetején egy összeégett gyermekcsontváza fekszik és ez terjeszti a szagot.

A rejtélyes felfedezésről jelentést tettek a munkások az igazgatóságoknak akik viszont a csendőrséget értesítették az esetről. Két őrsvezető ment ki azonnal a helyszínre, akik nyomozni kezdtek a nem mindennapi bűnyűben.

Megállapították először, hogy a szénén égett bullát este tette oda a bűnös úgy, hogy reggelig teljesen elégett. A nyomozás egyébként sikerrel járt. A két őrsvezető ugyanis a gyár melléképületének egyik hátsó szobájában megtalálta a rettenetes bűn végrehajtóját, egy asszony személyében, aki a szoba padlózatán fektült. A beteg asszony a kereszt-kérdések tüzeiben bevallott minden. Elkádat, hogy Székely Istvánnak hívják. Férjétől régen különvált és élt időközben egy közkatónával viszonya volt és egy leánygyermek született. Elmondta továbbá, hogy felt a gyar szájától és ezért pusztította el. A bűnös asszonyt — minthogy nagy beteg — egyelőre lakásán őrzik.

Kiesett a robogó vonatból.

Egy fiatalember szerencsétlensége.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, február 21.

Tegnap este a Szatmár feől Debrecenbe robogó személyvonaton nagy szerencsétlenség történt. Egy fiatal munkás ember, aki az egyik III. osztályú vasuti kocsiiban utazott Debrecenbe, kiesett a robogó vonatból.

Irgalmas látvány volt ez. Mányi György 21 éves gálospetri községi illetőségű legény a szerencsétlen, akivel ez a rémes eset történt. Mányi György mikor a vonatra felszállott, olyan régi, ósdi oldalajtós kocsiiban helyezkedett el. E kocsiknak, melyeket már ideje lenne kivonni a forgalomból, az a jellemző tulajdonságuk, hogy az ember élete nincs biztonságban.

A vonat robogása közben az oldal ajtó igen könnyen kinyílik és így a közelben állók anélkül, hogy megfogódhatnának, kiesnek a szakaszból.

Mányi György a kocsi ajtaja mellett ült le. Kinyitotta az ablakot s e közben történt a katasztrófa. A kocsi oldalajtaja kinyílt és Mányi György fejével zuhant le a földtől. A borzalmas látványnak a kauluz is tanuja volt, aki éppen a je-

gyeket vizsgálendő a lépcsőn szökdecselt egyik kocsiról a másikra.

Mikor a rettenetes zuhanást megálta, jelt adott a mozdonyvezetőnek, hogy állítsa meg a vonatot. Ez meg is történt néhány pillanat múlva.

A szerencsétlen Mányi György véres fejével ott fektett a vágányok mentén. A vonatot kísérő személyzet közül többen felsegítették a megsérült Mányi Györgyöt a vonatra, a melyvel Debrecenbe hozták.

A mentők előre értesítve voltak, akik Mányit a kórházba szállították.

Mányi agyrázkódást szenvedett s aligha van remény arra, hogy az életnek megmaradjon.

Mint később értesítenek bennünket a szerencsétlenség a Cserénél történt. Kovács Kálmán fogalmazó hallgatta ki Mányi Györgyöt, — aki elmondta, hogy a kalapját fujta el a szél s utánna kapva bukott ki a vonatból.

Négy ezres históriája.

Nagy bankók az aszfalton.

Két megtaláló.

Nagyvárad, február 21.

Aradról jelentü tudósítónk, hogy ma délelőti Schönfeld Lipót, a Löbl Gyula aradi gabonakereskedő cég egyik alkalmazottja elveszített négy darab ezer koronás bankjegyet az Andrásy-téren. A kétségbeesett ember már azt hitte, hogy a pénz mindörökké odavan, de szerencsés véletlen folytán a bankjegyek két megtalálón keresztül a rendőrségnek beszovalgáltak.

Ma délelőtti tizenegy órakor Schönfeld megjelent a rendőrség előtt és előadta, hogy négy darab ezer koronás bankjegyet elvesztett. A délelőti órákban a postahivatalban járt s onnan eltávozva, a Boros Béni-téren észrevette, hogy zsebéből négy darab ezer koronás bankjegy hiányzik. A rendőrség az esetről jegyzőkönyvet vett fel és sürgősen nyomozást indított az ügyben, hogy az elvesztett pénz megtalálóját felkutassa s esetleg kiderítse azt, hogy nem-e lopás áldozatátul esett a károsult kereskedő.

Ezalatt az Andrásy-téren Krepsz Augusta németorzági urinő, ki jelenleg aradi rokonainál van látogatóban, Nádler Lajos kereskedése előtt egy sziaes papircsomagot talált. Az urnó magához vette a csomagot és abban a tudatban, hogy az bizonyosan reklámcédlúkat tartalmaz, azt kezében tartva, tovább folytatta útját az Andrásy-téren. Csak később, amikor figyelmesen kezdte szemügyre venni a csomagot, észrevette, hogy abban két darab ezer koronás bankjegy van.

Miközben Krepsz Augusta a bankjegyeket vizsgálta, hozzálépett Szifágyi István ács munkás és egy ezer koronás bankjegyet nyújtott át neki. Szilágyi az ezret az aszfaltjárón találta és azt hitte, hogy azt Krepsz Augusta vesztette el. Az urnó átvette a bankjegyet, mert akkor már tisztában volt azzal, hogy itt valami egy

nagyobb összegű pénzt vesztett el. Valamivel később Szilágyi ismét utána ment Krepsz Augustának és egy újabb ezer koronás bankjegyet nyújtott át neki, amelyet, ugymond, felé sepert a szél.

Ezalatt Szilágyi az Andrásy-téren találkozott Rasztik detektívvél, akinek elbeszélte a történetet. A detektív a rendőrségre sietett, hogy a hallottakról jelentést tegyen Nemsokára azonban Krepsz Augusta is megérkezett a rendőrségre, ahol az esetet elmondva, a négy darab ezerkoronás bankjegyet az ügyelates rendőrtisztviselőnek átadta.

A rendőrség az ügyben a vizsgálatot még nem fejezte be s így a megtalált bankjegyek gazdájának még várakozni kell arra, hogy megkaphassa.

A gazdasági egyesület ülése.

Vicinális vasutak Biharmegyében.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, febr. 21.

A biharmegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya február hó 21-én délelőtti 10 órakor Telegdy József e. alelnök elnöklete alatt gyűlést tartott.

Telegdy József a gyűlést megnyitván, felhívja a titkár a tárgyak előterjesztésére.

A titkár előadja, hogy a kereskedelemügyi miniszter tervbe vette a jövőben létesítendő helyi érdekű vasutak építési programjának megállapítását, felkérte az egyesületet, hogy jelölje meg azon helyi érdekű vasutak irányát, melyeknek mielőbbi kiépítése közzgazdasági szempontból különösen indokolt és kívánatos.

Igazgató választmány ezen szempontokat figyelembe véve a következő helyi érdekű, illetve keskeny vágányú vasutakat jelölte ki.

1. Beól, Tenke, Less.
2. Hosszupályi, Konyár, Esztár, Pocsaj, Kismarja, Kereki, Kisszántó, Biharpuspóki.
3. Bzél, Menyháza, Rézbánya.
4. Székelyhid, Nagyléta.
5. B. Ujfalu, Bakonyaszeg, Dózsa, Zsáka, Darvas, Csökmög, Szeghalom.
6. B. Ujfalu, Derecske.
7. Szalonta, Geszt, Mezőgyán, Zsádány, Komádi.
8. Középes, Pappfalva, Tóti, Micske, Poklostelek, Sárszeg, Csalános, Szentjobb, Szalárd, Bihar.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének szervezeti szabályzata értelmében a Biharmegyei Gazdasági Egyesület 3 taggal vesz részt az O. M. G. E. választmányában. Az egylet kiküldöttjeinek Telegdy József, Szunyogh Szabolcs és Erős Rezsőnek mandátuma lejárván, a választmány újból megválasztotta az O. M. G. E. választmányába Telegdy Józsefet és Szunyogh Szabolcsot, míg Erős Rezső helyébe, kit a múlt év folyamán az O. M. G. E. választott meg választmányi taggá Papp Imrét választotta meg a választmány, midáltal a Biharmegyei

Gazd. Egylet most már 4 taggal van képviselve az O. M. G. E. választmányában.

Igazgató választmány elhatározta, hogy az ősz folyamán Székelyhidon szarvasmarha és ló kiállítás. Mésztelegden és Gyantán díjazással egybekötött szarvasmarha kiállítás rendez.

A választmány tudomásul vette az elnökségnek azt az intézkedését, hogy március hó 2-án B. Ujfaluban és március hó 5-én Biharódszegen tenyészbika vásárt rendez az egyesület.

Még több apróbb tárgy után a választmány behatóan foglalkozott a vármegye munkás és cseléd viszonyairól, mely után az ülés véget ért.

H I R E K.

* **Ki világítson a főispánnak?** Miskolczi Ferenc alispán Biharmegye közönségének utasítására, mint ismeretes, megkeresést intézett a városhoz, mint a villanyművek tulajdonosához, hogy a főispáni lakás világításához szükséges villanyt önköltségén szállítsa. Többszöri átirat után a tanács tudvalevőleg tegnap foglalkozott az ügygel és abban állapodott meg, hogy a polgármester közvetlen érintkezés útján intézze el a dolgot. Minthogy a tegnapi ülésen az is szóba került, hogy az ügybe esetleg politikai tendenciát akarnak belemagyarázni a vármegye vezetősége ma nyilatkozatot adott közlé, amelyben megvilágítja a vármegye álláspontját és tiltakozik az ügy félremagyarázása ellen.

* **A fegyelmi választmány ülése.** A vármegyházán ma délután fél 4 órakor a legyelmi választmány ülést tart. Az ülésen több fontos fegyelmi ügy kerül tárgyalásra.

* **Katonai barakokat!** A város polgársága évről-évre a legkellemetlenebb vendégekhez jut. Beszálásolják hozzájuk a póttartalékos és tartalékos katonákat. A modern városok közül ez a múlt századba való dolog csak Nagyváradon divik. A városi tanács és a katonai ügyosztály vezetője Darvas Lajos ezen az állapoton akar segíteni, a katonai barakok felépítésével. Tudomásunk szerint most már harmincezer korona áll tisztán e célra a város rendelkezésére és így nincs is semmi akadálya a barakok felépítésének. Darvas tanácsos most javaslatot készít, hogy az eddig nélkülözött barak kérdést mielőbb oldják meg s már az ősz folyamán fogjanak hozzá az építkezéshez.

* **Somogyi szerződés.** Somogyi Károly a Sziliget színház igazgatója, ma délután két tanuval megjelent Hoványi Géza színházi bizottsági elnökkel és aláírta a színház bérletére vonatkozó, 1911 szeptember 1-éig szóló szerződést. A szin-

gyi bizottság elnöke és jegyzője holnap záradékkal látják el a szerződést, amelyet azután heterjesztenek a város tanácsához. A szerződés jóváhagyása felett a márciusi közgyűlés fog dönteni.

* **Óriási tüzvész egy gazdaságban.** Egy biharmegyei vi-rágzó uradalomban óriási tüzvész pusztított ma. Schwartz Márton nagybanómi gazdaságban ütött ki eddig még ismeretlen okból, a roppant tüzvész közel 80 ezer korona kárt okozott, amely azonban biztosítás révén nagyrészt megtérül. A kora délutáni órákban ütött ki a tűz, amely csakhamar elpusztította a gazdasági lakást a benne lévő összes holmikkal együtt. A tűz martalékává lett 20 vagon buza, 2 vagon tengeri, 2 cséplőgép és több kocs. Csak hosszas munka után sikerült a tüzet az uradalom alkalmazottainak lokalizálni, mivel a nagybanómi gazdaság környékén nincsen tűzoltóság.

* **Védekezés az árvíz ellen.** A belügyminiszter körrendeletben hívja fel a törvényhatóságok fejeit, hogy árvíz esetén az élet- és vagyonbiztonsági intézkedéseket megtegyék. A körrendelet ma érkezett Nagyvárad városához.

* **Bihary hadnagy ügye.** Ismeretes a nagyváradi lapok híradása révén egy rokonszenves fiatal nagyváradi hadnagy, Bihary Sándornak az esete, aki engedély nélkül két hétig távol volt ezredéből. A nem roszindulatú, de annál meggondolatlanabb katonatiszt ügyében a jövő héten fog ítéletet hozni a hadbíró-ság. A szigorú katonai reglama ebben az esetben a rangvesztést helyezi ki-látásba s valószínűleg így is fog szó-lani Schmidt hadbíró ítélete. Ez esetben Bihary Sándor még két évig mint közlegény tartozik szolgálni a hadseregben.

* **Egy nagyváradi gyógyszerész kérelme.** Tóth Kálmán nagyváradi gyógyszerész kérelemmel járul a legközelebbi vármegyei közgyűlés elé, hogy a Margittán fölállítandó második, vagy a Nagyszalontán fölállítandó harmadik gyógyszer-tár jogát ő nyerhesse meg. A gyógyszerész kérelmét bőven indokolja.

* **A józsaállítás a vármegyében.** A vármegye alispánja ma távbeszélőn rendeletet intézett a tenkei, szalárdi, központi, berettyófalui, élesdi, margittai járási főszolgabírákhoz. A rendeletben utasította a főszolgabírákat, hogy a hidak lábainál levő jeget töröcssék fel, s a míg a jég elvonul, a hidakhoz a községek terhére állandó öröket állít-tassanak.

* **Öngyilkosság a fővárosban.** Budapestről jelentik: Az éjjeli a Király-útea egyik kávéházában öngyilkossá lett Widder József nevű kereskedő. Widdert a rendőrség még halálában is gyanusnak tartja.

mert az utóbbi időben sorra járta az éjjeli mulatóhelyeket és igen sok pénzt vert el. A rendőrség azt hiszi, hogy a dorbézáláshoz szükséges pénzeket sikkasztás útján szerezte. Widdert az utóbbi időben állandó vendége volt a mulatóknak; az egyikben szerelmével valóságos üldözete Ormai Mici énekesnő. Az énekesnő a legerélyesebben utasította el a tolatkódó frátert, aki azonban nem tágitott és éjjelről-éjjelre megjelent a kávéházban. Vasárnap éjszaka ismét ott volt a mulatóban, ahol az énekesnő oldala mellől nem akart tágitani és még a szeparéba is bement, ahol Ormai Mici férje, Grünau Poldi komikus és több artista társaságában mulatott. A tolatkódó embert kiutasították, mire ez revolvert vett elő. Erre aztán a társaság türelme végleg elfogyott. Widdertől elvették a revolvert, alaposan elverték és kidobták. Widdert az utcáról kiáltotta vissza:

— Még eljövök! Akkor leszámolunk.

Az éjjeli előadás után újra odament. Először a Spiegel-féle Erdélyi borozóban volt, ahol részegre itta magát. A mulatóban még vendégek voltak s az ajtónál nem engedte be a részeg embert. Ez aztán a két üvegajtó között elővette revolvert és fejbe lötte magát. Azonnal meghalt. A hulláját beszállították a bonctani intézetbe, a rendőrség pedig most azt nyomozza, honnan szerezte Widdert a pénzt.

*** Tréfából agyonlőtt leányka.** Győrben — mint onnan jelentik — nagy szerencsétlenség történt a minap Borbély Kálmán cipészmeister családjában. Kazáry Jenő tizenöt éves polgári iskolai tanuló le akasztotta a szegregől Borbély flobert-puskáját s játszani kezdett vele. Horváth Mariska, Borbély tíz éves fogadótt leánykája a konyhában mosogatótt. Kazáry a konyhába áthaladva, tréfából ráfogta a leánykára a fegyvert:

— Micike, meglövöm!

A konyhában dolgozó cipészlegény figyelmeztette a gyereket:

— Igy, ne játszó a fegyverrel, mert hátha megvan töltve.

Alig hangzottak el a szavak, a ravasz lecsapódott, a puská elült s a kisleány vértől borítva, eszméletlenül terült el a konyha földjén. Borbély Kálmán kétségbeesetten rohant oda a leánykához, de az már agóniában volt. Elkeseredésében ekkor revolvert fogott, hogy agyonlője magát s csak nagy erőfeszítéssel tudta lefegyverezni. A vigyázatlan Kazáry Béla elrohant hazulról és csak késő éjjel tudták előkeríteni. A rendőrségre vitték, de nem tartóztatták le. Krisztinkovics Antal rendőrfogalmazó a helyszínére sietett, de a haladékos kis leányt már nem lehetett kibálgatni. A szerencsétlen teremtés megsemmisítésére meghalt.

*** Zsaroló szabólegény.** Leifersdorfer nagykorona-utcai szabószégnél néhány héten át alkalmazásban volt Haraszti Antal 31 éves

szabóság, de mert dolgoztalan volt, kidobták. Erre Haraszti Leifersdorfernek a következő levelet írta: „Nem s azért mentem magához, hogy dolgozzam. A konkurrensi biztak meg azzal, hogy megfigyeljem magát és megtudjam, hát hogyan is dolgozik. Ezért 500 koronát ígérték nekem. Hát megfigyeltem és mondhatom, a megfigyeléseim többet érnek 500 koronánál. De akik megbiztak, most smuciguskodnak és csak 300 koronát akarnak adni. Ha maga előnyösebb ajánlatra hajlandó, úgy hallgatni fogok. Irjjon Budapest, poste-restante stb.” A cég főnöke eljött a rendőrségre, fellejtést tett, aztán írt Harasztnak és légyottra rendelte. Ott aztán a detektívek elfogták és bzhozták a főkapitányságra, ahol letartóztatták.

*** Az aggyastyán Öngyilkossága.** Kármán Ignác 67 éves szabómester ma éjjel Hidegkúti-ut 48. sz. alatti lakásán melibbe ölte magát. Öngyilkossá akart lenni, mert „már nagyon jóllakott az élettel.” A mentők az új Szent János-kórházba szállították. Állapota életveszélyes.

*** A fogtechnikus titokzatos halála.** Budapestről jelentik: Prohászka Henrik haláláról rémhírtőriákat irnak egy estilap nyomán a reggeli lapok és gyilkosságának mondják az esetet. A helyszínen járt tiszt orvos a holttesten semmiféle rendellenességet nem tapasztalt, azt természetesen halállal kimutatták találták és a halál okául gyomorvérzést állapított meg. Prohászka izákos, kicsapongó ember volt, akinél ennek a halálnak be kellett következni. Prohászka öccse utóbb írt a tiszt orvosnak levelet, amelyben annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy bátyja talán nem természetes halállal halt meg. A tiszt orvos annyira meggyőződve a maga vizsgálatának pontosságáról, hogy a hullát újra meg sem nézte, hanem a levelet átküldötte a VII. kerületi kapitánysághoz. Itt természetesen megindították a vizsgálatot és a hulla felboncolását kérelmezték. Lár erre, a feljelentésen kívül, semmi más ok nem volt, mert a rendőrorvos is természetesen bekövetkezett halálokat állapított meg. A főkapitányságon a vizsgálatot Bartha Endre rendőrfogalmazó vezeti, akinek meggyőződése, hogy az özvegyet minden ok nélkül rágalmazták meg és maga a feljelentő Prohászka Ignác is a felelősebbekben tiltakozik az ellen, hogy ő a sógoronját meg akarta volna gyanúsítani. A tetemet ma Minich és Gyulay orvosok főboncolták és semmi rendellenes elváltozást nem találtak benne. A belső részeket a vegyelemző intézetbe szállították.

*** Orosz merényletek.** Szabastopolból jelentik: A város központjában ma egy rendőrtisztviselő ellen bombamerényletet követtek el, amelyeknek következtében az súlyosan, valamint több járőrelő könnyebben megsebesült. A tettes elmenekült.

SZÍNHÁTÉK.

Het' műsor.

Péntek: A Műt (bemutató.)

Szombat: A hull.

Vasárnap: Kék szeszony.

A mai bemutató. Sardou darab kerül ma este színre a Szilgiget-színházban s ha egyebet nem mondanánk a ma bemutatóra kerülő „A Műt” című színműről, ez magában véve is elég volna arra, hogy a közönség érdeklődve a mai kiválóan érdekesnek ígérkező premier iránt, a lehető legnagyobb számban menjen el a színházba. De különös érdekességet kölcsönöz „A Műt”-nek az, hogy irányában és eszközeiben egészen más, mint a közönség körében nagyon jól ismert többi Sardou-darabok. A konzervatív irodalomnak legerősebb tollú előharcosa „A Műt”-ban modern irónak mutatkozik be és Sardou elsőrangú irókvalitásai természetesen ebben az arányban még sokkal jobban érvényesülnek. A modern Sardounak, persze rendelkezésre állanak a konzervatív Sardou eszközei: a mélység, a lebilincselő közvetlenség, a gyönyörű nyelv, a fordulatosság és a mindenekfölött való érdekesség. Mindezek az erények tág teret nyernek „A Műt”-ban. Sardou e színművében is egy probléma harcának mutatkozik s amikor elhagadja erővel, csudálatos bájjal ránt lándzsát a maga igazsága mellett, fírom és disztíngvált marad mindvégig és soha sem lesz nála kiabálóvá a tendencia. „A Műt” témájánál, meséjénél és fölépítésénél fogva számot tarthat a legnagyobb érdeklődésre s a közönséget vonzani fogja a színházba meggyőződést szerezni arról: hogyan oldja meg a mai nagy földadatot a nagyváradi színház drámai személyzete.

LEGUJABB.

Óriási hajó-katasztrófa.

Rotterdam, február 21. Rotterdam közelében egy óriási holland-hajó Londonból jövet elsüllyedt. A hajón levő összes utasok a vízbe fulltak. A katasztrófa részletei még hiányoznak.

REGÉNYCSARNOK.

Egy doktor csodálatos története.

Angol bűnügyi regény.

(Folytatás.)

27

— S most, szót se többé! — parancsolá Poole a cselédségnek. Harasztnak részketésén észre lehetett venni, hogy az ő bátorsága is fogytán van, de megemberelte magát és a mellette álló kuktának osztogatta parancsait:

— Gyujtsd meg a gyertyát, nyisd ki a folyosóra vezető ajtót és

azonnal megtudjuk majd, hogy mibe áll a dolog.

— En nyissam ki? — kiáltott megijedve a fiu — miért éppen én? — Mert úgy akarom! — válaszolt zsarnoki arckifejezéssel Poole.

— De mikor félek...

— Félsz? Hát ez is mentés? Szegelyd magad te gyáva! Nos hát, majd én magam nyitom ki.

S olyan büsies arckifejezéssel, mint aki minden hidat eléget maga mögött, oda ment az ajtóhoz és hirtelen fölrántotta. De egymaga nem mert a félhomályban levő folyosóra kimenni, hanem így szólt Uttersonhoz:

— Jöjjön velem a nagyságos ur. Ez a folyosó, mint tetszik tudni, a kertbe vezet és...

— Hát még mindig a kerti pavilonban tartózkodik gazdád? — kérdezte Utterson, mikor a folyosó végimentek és a gyertya fénye kísérteties árnyékok rajzolt a falra.

— Ott... Azaz valaki ott van, de nem tudom, az én gazdám-e, vagy a gonosz maga,

— Mit beszélés? — kérdezte összebrazdva Utterson.

— Csak jöjjön velem a nagyságos ur és majd megtud mindent. Lépjünk halkabban, mert szeretném, ha mindent hallana, anélkül, hogy észrevennék... Ha felszólitja, hogy lépjen be, ne kövesse semmi szín alatt fölhívását.

E váratlan és olyan sajátságosan hangzó figyelmeztetés Utterson urat is csaknem megfosztotta lelki háttérától. De mégis összeszedte minden erejét és követte az öreg inast a laboratorium épületébe és onnan az üvegekkel és fizikai készülékekkel zsúfolt termen keresztül a kis lépcsőig. Itt leladással arra figyelmeztette őt Poole, hogy álljon meg és figyeljen. Ő maga a földre állította a gyertyát, reszkető térdekkel ment a kis szoba ajtóhoz és kopogtatott.

— Ki az? — kiáltott belülről egy rekedt hang.

— Utterson ur van itt és beszélni óhajt önnel — válaszolt Poole, miközben újból fölszólitotta jelekkel az ügyvédet, hogy jól figyeljen.

És csakugyan egy nyöszörgő, rikácsoló hang válasz gyanánt így szólt:

— Mondd meg neki, hogy senkit sem fogadhatok el.

— Kösözöm nagyságos uram — szólt bizonyos diadalérzettel Poole. Újból fölvetta a gyertyát a földről, visszavezette Uttersont a folyosóra, amelynek bejáratán a cselédek sápadt arcát látni lehetett s így szólt:

— Mondja meg igaz lelkére, nagyságos uram, az én gazdám hangja volt az, melyet az imént hallottunk?

— Ugy tetszett nekem, mintha nagyon megváltozott volna — válaszolt az ügyvéd és kérdőleg tekintett az öreg cselédre.

— Hogy megváltozott-e? Magam is e nézetben vagyok! — kiáltott erélyesen Poole.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradi gabona-piac.

Lakatos J. József cég jelentése.

Az üzlet irányzata: szilárd.

Buza 13.60—13.80

Rozs 11.—11.20

Zab 13.25—13.40

Takarmány árpa . 12.—12.20

Tengeri 9.—9.20

Káasz Manó női kézmű- és divatárnyháza Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

A báli idényre! szükséges báli dolgokat, ruha behuzatokat, gasokat flittereket — **a legnagyobb választékban lehet kapni.** Ugyiszintén minden faj csiprélben nagy raktár. Az árak felülmúlhatatlan olcsók.

Apró hirdetések.

- Aki** mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
- Aki** házát, földet, szőlőt, megorát, cím balmot, butort vagy kelmet el akar adni, vagy ilyeneket venni
- Aki** tanítót, nevelőt vagy nevelőnőt, bonnet vagy nyelvmestert keres
- Aki** kereskedelmi cikkeire, ipartermé nyekre vevőket keres
- Aki** ismeretséget akar kötni
- Aki** előnyös Orzeli Összeállításokat akar ötni
- Aki** labást érbe akar venni vagy ki akar adni
- Aki** olcsó pénzkölcsönt akar felvenni
- Aki** kölcsöni akar valakivel valamit (nő adni vagy fényezni)
- biztos eredményt** ér el, ha az

„E L Ö R E”

Apró hirdetési rovatát igénybe veszi.
Köveset bókázni és biztos sikert ér el
Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit gondolkodik, okvetlenül rájön arra, hogy ennek is van hírdetési módja

Minden azó egyszeri beiktatása csak **1000 Ft.**

Szegényeknek és **szegényeknek** ingyen.

Aki olcsón akar ékszert vásárolni, 14 karátos arany jegy- és kőves gyűrűt, divatos fülfüggőt stb. keresse fel Ferderber Testvéreket Kossuth-Lajos-u. 22. 216

Arany, ezüst, nickel szeborákot, inga, fali és serkenő órákat, — egy- és kőves gyűrűk, fülfüggő, láncok, mindenemű ékszerek és látszerek dugó választékban olcsón kaphatók. Fenti cikkek javítása pontosan esztétikailag. Freund Benjáminnál, Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálloda. 16—0

VII. gimnazista elvállal szerény feltételek mellett bármely tanítványokat, ügyvédi és polgári ügyiratok másolását vagy címzéseket. Cimeket a kiadóba kér.

Köcsesz zsír legjutányosabbban. — Házilokvar 30. kftünd borbós káposzta 14 kr. köjőja. virsli, füstölt húsfélék, hentesüzvegek. Gyonorbajosoknak brát-ital hapható **STEHN SOMA-nál, Nagyvárad, Nagypiac-tér. (Ullmann mellett.) 101**

Olcsó pénz!

Jelzálogos és hosszú törlesztéses kölcsönök, drágább kamatu tartozások olcsóbb kamatúba felcserezése (convertálás), tisztviselői kölcsönök, házak, földbirtokok adásvétele és parcellázása, hitelforgalmi takarékpénztárak adásvétele előnyös feltételek mellett lebonyolít Granat San Uel, bankbizományi irodája Nagyvárad, Kossuth-utca 9.

Helyi ismeretekkel
bíró szorgalmas egyén
hirdetés gyűjtésre
felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

„ÓRIÁSI”
választék alkalmi ajándékokban. Ora és mindennemű ékszer bámulatos olcsó árban
Ferderber Testvéreknel
Kossuth-u, Káptalan-ház. Flók-üzlet Zöldfa-u. 12—12.

Bőrkötés vagy aszthmabetegek, olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hitelesített iratokat. Ausztriából díjtalanul küld **C. W. Rolle Altona-Bahrenfeld** Németország.

Épület- és géplakatos műhely.
V a s - é s f é m - esztergályozás.

Ifj. Karner Vilmos
Nagyvárad.
Gép- és kerékpár javítás. Vasterítések, tüzhelyek.

Van szociencém becses tudomására adni, hogy Nagyváradon (Fő-utca, Stern-palota) egy minden tekintetben modern berendezésű épület- és géplakatos műhelyt nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó: épület-munkát, tüzhelyek, vaskerítések készítését, gép- és kerékpár-javítást, vas és fémesztergályozást. Mindenkor leggodosabb törekvésem leendő az elvállalt munkát gyorsan, pontosan és jutányos árban elkészíteni. Nagyobb vállalatoknál költségjegyzékkel szolgálók. — Magamat nagylecsű jóindulatába és pártfogásába ajánlva, vagyok mély tisztelettel
Ifj. Karner Vilmos
30 épület és géplakatos. 1—30

TELEPHON az egész megyére 626.

Első Biharmegyei és Nagyvárad

műbútorgyár

Ajánlom a legegyszerűbből a legmodernebb kivitelű esztergályozásban készült asztal, szék, háló, kávéházi és szállodai berendezéseket a legszilárdabb gyári árák mellett.

Rajzek, költségvetések kiváratra díjmentesen.

26—100 Raktár és iroda. 2
Nagypiac-tér, Hótdas templom mellett.

Telepek: Menház-utca 13. és Kapucinus-utca 2.

Bücher Maxon
bútorgyáros.

Butorraktár és kárpitos üzlet!

Tisztelettel b. tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy üzletemet **Teleky-u. 24. sz. alá helyeztem** a régi kárpitok megfelelő, legcsinosabb modern stílusú butorokkal rendeztem be.

Raktáron tartok **ebédő, hálószoba berendezéseket és azaloni garnitúrákat** és minden a szakmába vágó munkát nálam a legolcsóbb árban szerezhető be, úgy hogy már egész Biharmegye **Pelley** butorraktáráról beszél. Ugyiszintén minden esztergályos munkát saját műhelyemben készítek és raktáron tartok.

Teljes tisztelettel 48

PELLEY SÁNDOR,
butorraktáros.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3, legfeljebb közönséget, hogy **izzólámpa körtéket** 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árban kaphatók. — **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), szines fényképező-lámpák és mindenemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell árban kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **ernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1.5 watt fogyasztással.

Csillárok eredeti gyári árak mellett kaphatók.
Ivialámpák és villamos mérők mellett kaphatók.

A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamos világítási

és **erőátviteli berendezések** felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, **ivialámpák** kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkátokat a legolcsóbb árak mellett. **Nagyobb megrendeleseknel megtehető engedély. — Költségvetés ingyen.** 28

Pénz!

Olcsó **térfelcsereztéses kölcsönöket** 10—75 évre folyósít, ugyiszintén régi, drágább kamatu kölcsönöket kicserél (convertál) a lehető legrövidebb idő alatt,

hezek, szőlők, földbirtokok

értékük ellen való adásvételest vagy bététet a legsikeresebb eredménnyel közvetíti.

Földbirtokok parcellázását saját költségén elvállalja és finanszírozza

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár bankbizományi és ingatlanforgalmi irodája Nagyvárad, Menház-utca 2. sz. 40

Gyermek-kocsik

Flu- és leány-rudák, öltönyök, gyermek ruhák, kiegészítők.

Öccsömökkelengyék.
Bazar-árak, játékok, kosáráruk olcsó árak, nagy választék

Id. STERN VILMOS-nál

Nagyvárad, Kossuth-utca 18.
(Volt rendőrségi épülettel szemben.)